EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ - TALLERS, 54 PRINCIPAL -

ANY XV - NUMERO 4574 - - BARCELONA, DIMECRES 13 DE MARS DE 1918 - - UN NUMERO 5 CENTIMS

IMPREMTA I ESTEREOTIPIA - CARRER TAPIES, 8 -

DEL MOMENT

Per decret acaba d'instituir-se una reforma trascendentalíssima i que afecta prengonament als drets substancials de la ciutadania, a l'essencia de la Constitució i als usatges tradicionals del parlamentarisme.

Malgrat totes les manifestacions extenes que'l fet ha produit, a pesar de quantes protestes verbalistes s'hagin promogut per tal motiu, rès ha variat en el fons de l'ànima espanyola cap entranya viva s'ha commogut.

Tot román com abans, talment com si per Espanya no hagués passat la frisança més intensa d'esperit renovador, la ocasió més propicia a les grans, a les decissives reformes nacionals i humanes.

Les classes conservadores, dominen terrotgement la trajectoria dels nostres destins, imprimint-hi una força fins ara irresistible, que la nostra democracia, segueix amb una passivitat verament abjecta.

Per insolubles que semblin, tots els problemes que afecten als estaments privilegiats, a les classes excepcionals, reben una satisfactoria solució. Fa molt temps que a Espanya no's governa per al poble, fa molt temps i ara aquestes característiques que s'aguditzen, que sols els problemes conservadors reben l'atenció ministerial.

Ara mateix, s'acaba de vulnerar el dret constitucional per a satisfer interessos que tenien espera, i que devien forçosament tenir-la encara que no fós per amor a la patria i a les institucions.

En canvi un problema democràtic continua sense solució, un desig veementissim del nostre poble, de la nostra civilitat, román insatisfet.

A. presiri de Cartagena hi ha víctimes de la msania pseudo justiciera dels governs del règim.

Quatre ciutadans abnegats, honradissims, rauen sots una condempna que no mereixen, inhabilitats per l'exercici dels drets de ciutadania. Ells, que s'han sacrificat per la sobirania d'aquests drets; ells que damunt de tot i arrostrant totes les consequencies, posaren ben alts els prestigis de la nostra democracia, consagraren el dret inefudible del nostre poble a viure una vida digna.

Si una qüestió de classe, de caràcter estatal ha sigut resolta a correcuita, obeint a pressions improcedents, atropellant el dret constituit, fent càs omis dels drets de la nostra democracia, el poble pot exigir ara, que un afer trascendental per la seva dignitat i l'avenir de les seves llibertats, sigui resolt també immediatament sense paliatius, sense subterfugis, sense dilatories de cap mena.

La qüestió de l'amnistía esta encara en peu. Les democracies espanyoles han de anteposar a tota altre afer aquest afer vitalissim d'un interès que sembla insospitat pel nostre poble tant sumit en una marcia desesperadora.

Que l'esperit torni a vibrar de santes indignacions. Que les gloriosos jornades de la nostra democracia recomencin.

Que les ergàstules illegítimes s'obrin de bat a bat. Que'ls apóstols de la democracia tornin a la vida plena del nostre civilisme i ocupin solemnement els escons, que'l poble en la sobirania llibèrrima de la seva voluntat els ha conferit amb fervorós entusiasme.

ELS DESENGANYS D'EN JUNOY

La derrota que'n les passades eleccions de Senadors ha sofert en Junoy per Lleida, l'ha commós. El seu desconhort ha sigut tan gran davant la fallida dels compromissaris que no s'ha pogut estar de plorar en públic. Les seves llágrimes han caigut, bullentes, espurnejants, damunt les planes d'un confrare.

Amb quin dolor conta, una a una, totes les seves penes, totes les seves desilucions, tots els seus neguits, tot el dolor copçat en l'hora de la fallida. Nosaltres hem seguit amb l'esguard, una a una, les angunias que anava estampant. I davant, de tants de plors, de tantes llágrimes, hem recordat aquella vella copla:

«Tengo yo una pena, pena...»

L'ilustre exrepublicá ha sentit un pes tan gran per la seva derrota que ha volgut alleugerir la conciència, i en aquesta mena de desliurement—desliurement de pensaments—ha anat desgranant les denes del rosari dels recorts, que, per lo que's veu, en té tant de dolços com d'agres, recorts d'uns amors que a voltes han sigut facils, altres trivials... altres livians... I tot per acabar dient: Si jo soc un bon home!

I en un plany llagrimós que commou l'ánima, recorda a l'últim amor—la Lliga, i amb la Lliga an en Cambó—tot el dolor, tot l'entussiasme, tot l'afecte posat en cercar l'apropament de l'amada i el seu pare espiritual—l'Alba—per a fer l'amor fructifer.

Ell era la cóloma de la pau; ell portava el ram de joia de Catalunya a Castella, de Castella a Catalunya. I haver-lo pres per un maquiavélic!... Ell tan home!...

Encara sent un altre desconhort: hi ha qui l'hasenyalat com a Pilat, i ell, perxó, no hi passa! Ell no es més que bon home.

Una vegada en Corominas, referint-se an en Junoy, va dir aquestes o unes semblants paraules: «hi ha homes, que quan els veus els hi marcaries la má a la cara». A ésser ara a ton segur que l'ilustre «auster» no ho escriuria.

Quan la derrota d'en Royo Villanova sols trobarem unes paraules per a plorar-la. Les lamentacions de l'exsenador per Lleida ens obligaran a reproduir-la:

¡Pobre senyor Junoy!

LA LLIGA I LES ELECCIONS DE SENADORS :: ::

Les eleccions de senadors celebrades diumenge han posat una vegada més en evidencia que la Lliga no s'atura en procediments sempre que es tracta de conquerir quelcom de domini, sigui en el sentit que sigui. Gracies al seu apoi i als seus esforços, els carlins tindran, en les Corts vinentes tres senadors elegits per Catalunya, quan no podien ni somniar en treuren cap.

Una de les acusacions més fermes talana, fou la d'haver contribuit al que es llença contra la Solidaritat Catalana, el resorgiment del carlisme a Catalunya, en els moments precisos en que aquest estava en completa decadencia. No cal dir que l'acusació no estava mancada de bona part de lògica. Amb la desfeta de la Solidaritat vingué novament la decadencia del carlisme, i no cal dir que això vingué a donar nova forsa als arguments dels que llençaven i sostenien l'acusació que senyalavem.

Han passat mes anys, i els carlistes—o jaumistes, que pel cas es lo mateix—han romàs en continues discordies i baralles que els ha portat a dividir-se en diferentes agrupacions. Era de creure, doncs, que un nou resorgiment era no sols difícil, sino quasi impossible. Mes la Lliga, que ha sigut sempre advocada de les males causes no devía veure amb bons ulls l'anorrear-ent i desaparició d'un partit—o partida, que no es igual encara que ho sembli—netament conservador i d'acció ultramontana, que podia ser-li útil en infinitat de cassos, i li allargà la mà aturant la definitiva caiguda.

Mercés a l'apoi i favor de la Lliga, els carlins pogueren tenir—i encara tenen—representació al Municipi barceloní, per vergonya de la ciutat i de la democracia. Mercés a la Lliga, han tingut algun representant al Congrés que no haurien tampoc tingut, i ara, per més vergonya encara, els senadors que senyalavem.

Ha arribat a més—a molt més la Lliga—. Per lo rescent, tothom recordará que en les eleccions de diputats a Corts aquesta apoiá oficialment el candidat carlí que lluitava i sortí elegit per Vch. Els regionalistes del districte no s'avingueren amb tal contuberni i apoiaren a un candidat nacionalista que lluità contra en Trias. De res valgueren les amenaces i els anatemes que llençà l'Abadal des de la plaça de la Cucurulla. Els regionalistes de Vich, fidels a llurs principis d'amor a Catalunya, que, per tant, ho son d'amor a la democracia, no s'atuiren: anaren a la lluita defensant son ideal.

Ara la Lliga, tracta de portar endevant les menaces solemnialment formulades, i de bon antuvi cerca la manera de formar una nova entitat que pugui contrarrestar o oposar-se a l'acció dels elements de Catalunya Vella, aquella patriòtica associació que un jorn ajudava al triomf d'En Rusiñol i un altre al d'En Verdaguer i Callís. Fins a tant arriba la mala ánima de la Lliga! Podrà constituir a Vich una nova entitat, però a les seves rengleres no hi haurà un sol home que senti l'amor i l'entussiasme per la causa de Catalunya; els homes purs, en tot cas, s'apuntaran a les fileres de la democracia.

Nosaltres temem, per les menaces de l'Abadal, que es combati als nacionalistes de Vich amb les mateixes armes usades pels caciquistes del temps d'En Godó. No seria gens extrany; la Lliga no s'atura mai en els mitjans amb tal de conseguir lo que desitja. Més tinguin en compte els directors del regionalisme que no hi ha res com el martiri per a fer fructificar les idees, i que allá ont sembra la democracia amb puresa de convicccions i procediments, res pot aturar que es produeixi una germinació esplendenta.

Tornant amb lo que deiem, les eleccions de senadors i tota l'actuació de la Lliga foren en evidencia llur desig d'oposar-se al pas de la democracia, i per a fer-ho no repara en mitjans. Ells han ajudat a rebrotar el carlisme i li dónen actualment l'apoi necessari perqué se sostingui. La paga d'aquests favors tal vegada l'obtinguin, el dia de demà que hagin d'anar, posem pel cas, a una nova assemblea de parlamentaris, no acostant-s'hi, aquells, i combatent-la. Crieu corbs...

Ara que tot aquest entussiasme que poren en el resurgiment del carlismé pot ésser degut al propi sentir, car a la Lliga, del mes petit al mes gran, de l'Abadal an en Cambó, tenen tots l'ánima d'un Savalls o un Torquemada...

Les cédules personals

Al Negociat d'arbitris hi ha exposat fins el dia 15 de l'actual el padró de cédules, per a que els veins puguin fer les reclamacions que creguin pertinents si estan mal classificats i produir les oportunes correccions.

El dia 3 d'abril començará el período voluntari d'adquisició de les cédules. Des de aquell dia queden nul·les de valor les cédules personals anteriors.

El dia 28 de març començará el período pro-voluntari per als que la necessitin abans del 3 d'abril.

GRANS MAGATZEMS

EL SIGLO

DEL 4 AL 19 DE MARS

GRAN EXPOSICIO

I VENDA DE

OBJECTES

PER A

REGAL

Centres; figures; miralls; necessers, máquines fotogràfiques; aparells parlants; valxelles; serveis de cristall; jocs café; cuberts plata; columnes testos; gerros; flors; articles pell; perfumeria, paraigues, etc.

Variadíssim assortit

ÚLTIMES NOVITATS

Preus molt reduits

En defensa dels dependents

Les declaracions

Com deiem en nostre anterior article, avui passém a fer referencia a la forma de denunciar els abusos portats a cap per els quefes de despatxos o magatzems contra els dependents.

Aquesta campanya a seguir, ha d'ésser auxiliada sobre tot amb les noticies que relacionades amb la mateixa, ens vaigin facilitant els interessats; per això aquests, tenen de comportar-se de la següent manera. Per exemple; el dependent d'escriptori que tingui alguna queixa relativa al sou que cobra, a l'índole de feina que li maneu, al mal tracte que li donen o a qualsevulga altre irregularitat de les que nosaltres no poguém testimonejar directament, será convenient que'n fassi donar compte per mediació de dos dependents amics seus ocupats en una botiga d'un comers o industria distinta de la que's dedigui la casa en que éll estigui empleat, ja que allavors la denuncia pot venir a nosaltres firmada per els dos amics, per a el cás que fos convenient certificar la queixa a beneficí del interessat; i a la vegada aquest no hauría de sofrir les conceqüencies del rencor del amo, si es que continúa amb el mateix, ni tan sols l'antipatía indirecta del nou principal, si entrava al servei d'una altra casa d'identic article. Si el queixós fos el dependent de botiga, taller o magatzém, s'hauría de procedir amb el mateix sistema, peró cambiant els papers, ó sigue que com a denunciats apareixessin dos dependents d'escriptori. No cal dir que'ls noms dels denunciats quedarán en secret fins que fos hora i lloc de publicar-ho i quina publicació surtís efecte beneficiós prácticament.

Si l'avís a dónar-nos tingués relació a hores de trevall, males condicions d'higene del local o altres deficiencies que poguessin ésser comprovades per nosaltres, allavors l'indicació se'ns pot fer senzillament, anónima, ja que en tal ocasió els firmats denunciats serém nosaltres mateixos.

De tots modos, vuingan denuncies siguin com siguin i vaigin firmades o nó, algún profit donaràn.

Lo més dificil, com sabém, será el poguer recollir declaracions interessants dels perjudicats degut a la por que aquests tindrán d'ésser descoberts; peró a n'això hem de dir:

Primer.— Sens atreviment no's fa res. Segón.—Hi há moltes maneres de delatar injusticies. i, tercer.— En aquesta redacció teniu al vostre company de causa, que pot donar-vos algunes indicacions reservades i positives per a escarmentar a n'els burgessos atropelladors.

I, Ara, aném a n'els fets. Se'ns diu lo que segueix: La casa United Shoe Machinery Co. (Carrer Sant Fortuny, 5) fa algúns mesos que va admetre com empleiat ha la secció de correspondencia al senyor A. Triollet amb trentacinc duros mensuals. diguent-se-li que se'l aniría augmentant de sou. Com que'ls messos passaven i l'augment no arribava, aquest senyor, com que no en tenía prou per viure la seva familia, tenia necessitat de fer algunes faltes d'assistencia, les quals li foren retretes per el gerent senyor Serra al insistir en la demanda del promés augment, i allavors en consecuencia de sas explicacions, el senyor Serra li va dir que tindria present l'augment que tenía que fer-li. I la puja de sou, va ésser l'ausencia de dit gerent al cap de pocs dies, durant la qual l'encarregat, per órdre d'aquéll, va comunicarli que quedaba despedit. Si no li ha costat car això ha no'l senyor Serra. es perqué ha indemnitsat despréssa les bones, ha no'l senyor Triollet.

El próxim article tractará d'altres ocurrencies d'aquest absolut-amo-gerent i seguirém relatant lo dels demés potentats, quina llarga llista tenim i anirá tenint en cartera.

També explicarém l'us que anem a fer de les investigacions que aném practicant i consti, que no s'acabará amb posar-ho al diari; anirá mes lluny de lo que de moment poden pensar els amos i els dependents. ¡Animo i avant! Hem de tenir confiansa, peró mes que confiansa es necessari tenir atormentadora set de justicia.—L. ESULAU.

Noticiari polític

Els republicans de Girona, reunits en assamblea, acordaren enviar una comissió a Tortosa, que sortirá dijous, a entrevistar els elements d'esquerra d'aquell districte per a comunicar-los-hi que'ls republicans gironins veurien amb satisfacció que'n Marcell Domiago aceptés l'acta de Barcelona, renunciant, per tant, la de Tortosa, i que en son lloc fos elegit en Layret.

Diversos elements de tots els camps de la política gironina han cursat telegrames al president del Consell de ministres demanat que no sigui aceptada la dimissió que'l governador civil, N'Andreu Giménez Soler, presenta amb motiu de la passada crisi, car han vist amb gust la seva actuació.

El governador civil de Lleida, don Miquel Aguayo, ha presentat la dimissió del seu carrec. Interinament s'ha encarregat del comanament de la provincia el president de l'Audiencia, En Joan Antoni Retes.

Diumenge vinent els nacionalistes bilbains per a commemorar el triomf obtingut en les darreres eleccions, celebrarán un banquet en un dels teatres de més cabuda d'aquella capital, que promet ésser un éxit per l'entusiasme que entre dits elements regna.

Alguns amics i correligionaris d'en Pich. entusiasmats amb el triomf que amb l'ajuda de «don Dalmacio» ha obtingut en les eleccions senatorials en la provincia de Tarragona, es proposen organitsar un homenatje en honor seu.

Llegin i tallem:

«Por encontrarse enfermo el coronel del regimiento infantería de Vergara, don Benito Márquez, se ha dado de baja para el servicio.

Se han concedido dos meses de licencia por enfermo, para Valencia, al coronel del regimiento de infantería de Alcántara, don José Hechevarría.»

La Joventut Republicana Radical del districte III, ha acordat, en assemblea general extraordinaria, cambiar el nom per el de Joventut Vanguardia Radical.

Associació de la Premsa Diaria

El diumenge passat per la tarda es va reunir en l'hostatje de la Associació de la Premsa Diaria, la Junta general ordinaria del Monteplo de l'esmentada entitat per a procedir a la aprovació de l'estat de comptes i a la lectura de la memoria del secretari sobre el moviment social durant el darrer exercici.

El senyor Costa va donar compte també de l'acta de la sessió extraordinaria, en la qual es va aprovar el projecte de don Pere Corominas, relatiu als subsidio en el cas de mort.

Els reunits van acordar per unanimitat aprovar els treballs de la Junta Directiva, donant-li un vot de gracies i d'un modo especial als senyor Costa i Corominas per la tasca que han realitzat, digna de tot elogi.

Es va procedir a la renovació dels cárrecs que tenien de cessar, essent reelegits per aclamació els mateixos senyors que els venien desempenyant.

Fulla sotmesa a la censura militar

Les reials consultes

Es evident que cada vegada que'ls metges son cridats a consultes el malalt empitjora. L'home que demana el parer a varies persones es posa incontinenti en el cas del moró del sermó.

No direm que hagi passat el mateix suara amb equest «impautano» de la crisi, peró si es curiós veure la disparitat de criteris, no solament entre'ls diferents consultats, sinó alguna que altra vegada entre dues actituts d'un meteix home.

Les declaracions que'ls dirigents de la política del régim, acaven de fer al cap de l'Estat tenen en general l'interés declamatori d'un eco, es a dir, que hi ha en totes elles, una llunyana, una esvaida palpitació de la realitat i de la vida. Els metges no han diagnosticat pas d'acord amb la ciéncia, sino cadescú segons la conveniéncia de partit o el punt de mira particular i egoista.

En aquest sentit la més típica de totes les manifestacions son les que ha fet al rei el president (perqué senyor, perqué) de la Reial Academia, D. Antoni Maura. L'estil gris inconexe del senyor Maura no s'atura ni s'esmena pas ni devant de la cambra reial ni en ares de la salut del régim que ell tant diu que estima. Impossible dir en les meteixes ratlles mes quantitat de coses desenfocades, impossible també torturar amb mes delit, la sintaxi castellana.

Hi ha un altre aspecte molt interessant en aquestes declaracions de D. Antoni, i elles revelen d'una magnífica manera la superbia inextingible la ejolatria faulosa d'aquest home sinistre.

Ell, es el sol politic que no poteix «ineptitudes, viciosas rutinas i avideces», el que no ha contribuit, a la «dislocación del dominio político», ni a arrastrar «la pompa vana de las magistraturas, ni los oficios supremos.»

En aquest to, tant infatuat com cabalistic, continuar la nota del senyor Maura, la menys interessant, la menys orientadora de totes les que foren fetes.

En canvi la del senyor Alba, te tota la claretat de les coses sincerament sentides i expontáneament emeses.

La sintesi que l'ilustre hisendista fa de la situació política en la seva derrera etapa, es una meravella de precissió, en ella n'hi exposen categóricament i d'una manera concisa los causes únique de la fallida dels procediments del régim, de la depressió afrentosa de l'esperit d'Espanya.

Evidentment la complicació del mal que ara ha esclatat amb violencia tant temible con silenciosa, s'hagués evitat en molta part d'haverse retornat al parlamentarisme, d'haver cercat les revolucions de cara al poble amb la col·laboració de totes les forces vives de la política nacional. Si l'acció parlamentaria hagués tingut una continuitat apreciable, aquestes reformes de ara devant de l'esclat tormentós d'impaciencies nombroses, s'han hagut de sancionar d'una manera anticonstitucional i desplacenta per als uns i els altres car ells arriben tal sol i per mal camí, haguessin sigut donanes a llum d'una manera llegitima, evitantse aixis rezels i suspicacies i prevaricacions.

Paralelament a aquestes advertencies i a aquests comentaris el senyor Alba, proposa la formació de governs intrinsicament cohesionats per coincidencies sentimentals i ideològiques, i no en interesos partidistes o mires interesades. D'aquesta manera es consiguiría arribar a fer alguna cosa de profit, car fora possible en aquestes condicions elaborar un presupost fecond d'acord amb les aspiracions unanimes i llegítimes del poble, que desitja una absoluta renovació, de procediments i de finalitats.

Ens resta la nota del senyor Cambó, la que ens fa mes mal de comentar.

El prohom de la Lliga, revela una volta mes el seu aixerreiment esperitual. Nosaltres sempre hem cregut que'l senyor Cambó no es mes que un polític habil dós, que te un cor que funciona com un rellotge, amb pocs rubis, i una mentalitat que s'entreté deliciosament en els caires de les coses i en sab traure tota la substancia de tots els aspectes materials.

Per això el senyor Cambó devant de un conflicte com aqueix d'una crisi substancial, intensa i pregona, no hi veu mes que un problema de mecánica i es posa a examinar engranatjes i pistons i palanques, en sense veureli sentiments, ni ideals ni altra cosa que no sia tangible i pràtica.

Després d'aquest erro d'enfocament el senyor Cambó incorreix en quelcom mes greu encara, recomanant a don Alfons la formació d'un ministeri Maura. Nosaltres retenim fortament la ploma pera no calificar al senyor Cambó.

Anotem, no obstant els dos comentaris que ha merescut aquesta proposició de l'home de la Lliga. Els dos son silenciosos i un i altre ben elocuents.

No és un comentari aquest silenci del rei després d'haver parlat en Cambó?

I aquest signe de la creu que ha fet en Romanones!!...

Associació Protectora de l'Ensenyansa Catalana

Tercer Concurs Anual d'Ensenyansa Catalana

La Comissió Delegada de l'Associació Protectora de l'Ensenyansa Catalana a Lleida, amb la cooperació del «Cos d'Adjunts dels Jocs Florals de Lleida» i Centre Excursionista de la mateixa ciutat, obra el tercer dels seus Concursos d'Ensenyansa Catalana.

S'ofereixen premis en metálic i en llibres, per als nois i noies que s'inscriguin, els quals serán dividits en dues seccions per a nois i dugues per a noies segons les respectives edats. A més s'ofereixen diplomes als Mestres, els deixebles dels quals obtinguin alguns dels premis oferts, i un en metálic consistent en l'abonament de la totalitat, de la mitat, i de la quarta part de les despesses ocasionades pels viatges i estada a l'Escola de fora Lleida, que demostri estar millor preparada, atés al nombre de premis individuals que hagi obtingut, a la qualitat dels mateixos i a les demés circunstancies que el Jurat cregui dignes de consideració.

Atesos els resultats obtinguts pels dos anteriors concursos la voluntat, entusiasme i perlcia dels organitzadors, esperém que aquest concurs tindrá un brillantissim éxit.

Llista dels senadors electes

S'han celebrat sense incidents les eleccions de senadors.

En el ministeri de la Governació han facilitat la següent llista dels candidats triomfants:

Alava.—Marqués de Urquijo, independent; i don Josep Maria Gonzalez de Echevarria, integrista.

Albacete.—Don Josep Mañas, ciervista; don Gabriel Lodares, ciervista, i don Damiá Flores, albista.

Alacant.—Don Rafel Bertran, demócrata; marqués de Valero de Palma, demócrata, i don Manuel Ortiz, conservador independent.

Almería.—Comte de Villamonte, demócrata; don Francesc Soler demócrata, i marqués de Grijalva, conservador.

Avila.—Don César Gimenez, conservador; don Nicolau Sanchez Albornoz, conservador, i don Félix de Gregorio, conservador.

Badajoz.—Don Pau Gallardo, demócrata, don Josep Marquez, romanonista, i comte de Osilo, conservador.

Balears.—Don Bernat Amer, demócrata; don Josep Valenzuela, demócrata, i marqués de la Cenia, conservador.

Barcelona.—Don Joan Garriga i Massó, regionalista; don Ricard Ramos, regionalista don Lluís A. Seló, regionalista, i don Miquel Junyent, jaumí.

Burgos.—Don Rafel Bermejo, conservador; general don Felip Alfau, demócrata, i don Lluís Calleja, romanonista.

Cáceres.—Don Manuel Pérez Aloe, demócrata; don Francesc de P. Mifsut, demócrata, i don Pere Martín Agüera, demócrata.

Cádiz.—Marqués de Tamarón, conservador; don Lluís Josep Gomez Aramburu, conservador, i don Ricard Sfelli, romanonista.

Canáries: — L'escrutini se celebrará el dia 19.

Castelló.—Don Bernabé Gomez Igual, demócrata; don Lluís García de la Rocilla, demócrata, i don Antoni M. Fabré, conservador.

Ciudad Real.—Don Josep Cendrero, gassetista; comte de Casa-Valiente, gassetista, i don Antoni Criado Carrion, gassetista.

Córdova.—Don Francesc Méndez, marqués de Cabra, demócrata, don Rafael Calvo de León, demócrata, i don Florentí Sotomayor, conservador.

Corunya.—Don Miquel López de Saa, demócrata; don Joaquim Chapaprieta, albista, i don Deniel López, romanonista.

Girona.—Don Lluís Ferrer i Vidal, regionalista; don Leonci Soler i Marc, regionalista, i don Carles Cusí, lliberal.

Granada.—Don Eduard Estelat, conservador; don José Segura, albista, i marqués de Barcaallana, demócrata.

Guadalajara.—Don Josep Antoni Ubserna, romanonista; don Josep Sánchez Vives, romanonista, i don Jaume Mataix, romanonista.

Guipuzcoa.—Marqués de Sovarb, romanonista; comte de Arana, jaumista, i comte de Laris, integrista.

Huelva.—Marqués viudo de Mondejar, demócrata; don Mariano Zafra, conservador, i don Josep Espino Rodríguez, conservador.

Jaen.—Don Josep Esteban, demócrata; don Ramon Melgaren, demócrata, i marqués de Villalta, conservador.

Leon.—Don Alvar Sanareda, demócrata; don Antoni Gullon, demócrata, i don Tomás d'Allende, conservador independent.

Lleida.—Don Raimon d'Abadal, regionalista; don Isidre Valls, regionalista, i don Lluís d'Argemí, jaumista.

Logroño.—Don Perfecte García Jalon, demócrata; don Víctor del Valle Martínez, demócrata, i don Jaime Vaquero, demócrata.

Lugo.—Don Perfecte Pardo Belmonte, demócrata; don Avelí Montero Villegas, demócrata, i don Llorens Busto, conservador.

Málaga.—Don Josep Alvarez Net, conservador; don Féliu Sanz Calvo, conservador, i don Eduard Gómez Llombart, albista.

Murcia.—Don Eugeni Espinosa de los Monteros, ciervista; don Antoni Maria de la Barcena, ciervista, i don Joaquim García i García, ciervista.

Oviedo.—Marqués de Santa María de Carrezo, conservador; don Benito Casto, conservador; i don Nicolás Alas Pumariño, maurista.

Palencia.—Don Enric Alba, albista; don Joan Polanco, conservador; i don Manuel García Ascoin, conservador.

Pontevedra.—Marqués de Santa María, demócrata; marqués d'Elduayen, maurista; i don Josep Santos i Fernández de Laza, conservador.

Salamanca.—Don Enric Esperaye, demócrata; don Lluis Maldonado, conservador; i don Salvador Sánchez, conservador.

Santander.—Don Gregori Eguiliar, demócrata; don Joan García Lomas, demócrata, i comte de Marcilla, conservador.

Segóbia.—Don Francesc Zorrilla, albista; don Xavier Gil Beurrit, conservador, i comte de Villares, conservador.

Sevilla.—Don Nicolau Luca de Tena, lliberal; don Ramón Charló, albista, i don Francesc Castillo Vaquero, albista.

Sória.—Marqués de Cayo del Rei, conservador, don Adolf Redríguez de Cela, demócrata, i don Faustí Archilla, conservador.

Tarragona.—Don Albert Dasca, albista; don Joan Pich, radical, i don Dalmau Iglesias, jaumista.

Terol.—Don Francesc Setuaen, demócrata; don Emeterí Sánchez, demócrata; marqués de Toyas, conservador, i don Antoni Zamorazo, conservador.

Toledo.—Don Bonaventura Muñoz, lliberal independent; comte de Casal, conservador, i don Artur de Taramona, lliberal independent.

Valéncia.—Don Carles Hernández Lázaro, conservador; comte de Trenor, demócrata; marqués de González, ciervista, i don Josep Joan Domine, romanonista.

Valladolid.—Don Lluis Anton Conde, albista; don Antoni Royo Villanova, albista, i don Joaquim Chapaprieta, albista.

Biscaia.—Don Francesc Chalban, nacionalista; don Josep Horn, nacionalista, i don Artur Campion, nacionalista.

Saragossa.—Don Lluís Perez Sostue, conservador; don Joaquim Aspas, lliberal, i don Just Celorrio, demócrata.

Universitats.—Barcelona: don Joan Daurella i Rull, conservador.

Granada.—Don Josep Rodríguez Carracido.

Oviedo: don Fermí Canella, romanonista.

Salamanca; don Ismael Calvo Madroño, romanonista.

Santiago: don Josep Casares Gil, demócrata.

Sevilla: don Francesc Pagés, romanonista.

Valencia; don Rafael Altamira, romanonista.

215

Valladolid: don Josep Fernandez Prida, romanonista.
Saragossa: don Ricard Royo Vilanova, conservador.
Arquebisbes.—Toledo: Bisbe Prior de les Ordres Militars.
Sevilla: bisbe de Badajoz.
Saragossa: bisbe de Jaca.
Tarragona: bisbe de Lleida.
Valencia: arquebisbe de Valencia.
Valladolid: bisbe de Segovia.
Manquen dades de Santiago i Burgos.
Societats Econòmiques. — Barcelona: don; Raimón d'Abadal i Calderó, regionalista.
Leon: don Rafel María de Labra, republicà.
Valencia: don Elías Tormo, romanonista.
Resum: demócrates, 40; conservadors, 40 albistes, 14; romanonistes, 13; regionalistes, 8, ciervistas, 6; lliberals independents, 5; mauristes, 5 gassetistes, 3; integristes, 2; nacionalistes, 3; conservadors independents, 2; republicans, 2; católics, 1.

ACCIDENT MARITIM

El vapor «Nuevo Ampurdanés» abordat

A dos quarts de cinc de la matinada del diumenge, davant de Mataró, es trovaren els vapors «Nuevo Ampurdanès» i «Mar Negro».

El primer venia de Cette cap a Barcelona, i el segon de Nova-York cap a Cette.

El «Mar Negro» no portava els fanals encesos, seguint la costum dels vaixells que es dediquen a fer viatges als paisos beligerants. A més está pintat de color gris i, per tant, era molt invisible.

El «Nuevo Ampurdanés», amb tot i portar els fanals encesos, no s'adoná de la presència de l'altre vaixell fins que el tingué al davant.

Els dos vapors navegaven de cara a cara. Per a evitar la topada de proa, el «Nuevo Ampurdanés» es decantá, peró la distáncia de l'un a l'altre era tan poca, que el «Mar Negro» l'abordá de popa i fent-lo seguir un bon tros.

Tan apretats estaven, que quatre tripulants saltaren a l'altre vapor.

El capitá del «Mar Negro» no volia donar el nom del vapor i intentava fugir. Peró al veure al vapor perdut ha recollit els tripulants, que s'han salvat tots. El vapor «Mar Negro» és de la matrícula de Bilbao i de quatre mil tonelades.

El «Nuevo Ampurdanés» era propietat de don Enric Freixas. Desplaçava 500 tonelades de cárrega. Pot considerar-se perdut perque ha naufragat en un lloc d'una fondária de vint braços. De totes maneres s'estudiará si es pot treure. Quan el bloqueig alemany, el «Nuevo Ampurdanés» fou l'únic vaixell que va fer viatges de Barcelona a Cette.

Feia dos anys que realitzava la matéixa travessia.

Acabat aquest viatge el vapor hauria estat entregat a una casa de Bilbao que l'havia adquirit per 190 mil duros. Estava ja feta l'escriptura i els diners eren al Banc d'Espanya. El senyor Freixas el tenia assegurat per una tercera part del seu valor total.

Altre accident marítim

Tripulants arribats de Mahó amb el vapor «Monte Toro» relaten que ha arribat a aquell port el vapor «Roberto», que feia el viatge de Alexandria a Barcelona. Durant el temporal d'aquests darrers dies féu una travessia molt perillosa. Se suposa que a causa del temporal el vapor va quedar escorat i a conseqüència d'un cop de mar llençá de la coberta tres dels seus tripulants, que són el segon oficial, un cuiner i un mosso.

MUSICALS

Artur Rubinstein

Amb éxit esclatant i amb un plé complert al Palau de la Música Catalana, celebrá l'eminent pianiste l'ultim dels recitals Chopin.

Executá amb aquell art seu tan personal i exquisit la «Balada en sol menor», vuit «Preludis», un «Scherzo» la «Sonata en si menor» «Fantasia en fa menor», una marcha, el «Nocturn en fa sostingut», deliciosament interpretat del que el public demaná i obtingué el bis, i la «Polonesa en la bemol».

Les ovacions eren interminables, i bona prova del éxit obtingut es que's vegé obligat a executar fora programa la «Tarantela» i una «Mazurka» de Chopín i les págines inmortals de l'Albeníz: Triana i Navarra.

TRIO DE BARCELONA

La Associació de Música de Camera ens presentá novament el «Trio de Barcelona». Aquest executá un «Andante amb variacions» de Mozart, un «trio en sol menor» de Mascill, 1.ª audició de relatiu interés, on s'hi trova el trevall contrapuntistic propi de la época clássica italiana, i el «Trio en do menor» de Beethoven i «en re menor» de Mendelshon quines belleses foren degudament apreciades mercés a la conscient i acurada execució que obtingueren.

Realment el «Trio de Barcelona» ha assolit una grant alsaria, es ben entesa la fusió de sonoritats i expresiva la dicció i si haguesim de mostrar preferencie serien pel pianista Sr. Vives, per sa pulcre i afiligranada execució.

Peró també en Perelló treu del violí un tó pur i expressiu, i en Marés s'ha perfeccionat notablement tan en la sonoritat del violoncel com en la dicció!

C. L.

ELS DEPORTS

Els darrers partits de fútbol

El diumenge, a la tarda, tingué lloc al camp del Espanyol, el partit de fútbol entre'ls bándols de l'Espanyol i de l'Internacional.

El primer temps del partit fou mogudissim, fent-se un joc de gran vistositat i no exercint domini cap bándol. El primer tanto se l'apuntá l'Espanyol, d'una manera brillant, als deu minuts de lluita. Poc temps després conseguí el mateix bándol el segon, també d'una faisó espléndida. L'Internacional no es desanima pas, i en un atac enérgic i persistent obté el tanto d'honor, hábilment conseguit.

Els primers quinze minuts de la segona part són un complet i abrumador domini de l'Internacional, domini que no es tradueix en res práctic per manca d'habilitat dels devanters i per ecxès de joc individual. L'Espanyol torna pels seus furs i consegui imposar-se; essent, ara, ell, el dominant. Es jugá gairebé tota la resta del partit, al camp dels internacionalistes, més tampoc no pot la línia atacant espanyolistes forsar, de nou, la iporta adversaria, finint, per tant, l'encontre amb el triomf dels semi-campions de Catalunya per dos tantos a un. Arbitrá el senyor Caballero, de l'Inter, just i imparcial. No es col·legiat.

∴

En honor del notable defesa de l'Avens senyor Cabrellez, amb motiu de retirar-se del fútbol, jugaren els primers equips dels clubs Avens i Barcelona, davant d'una enorme concurrencia. Fou un partit superior per tots conceptes, en el qual el Barcelona jugá com en cap altre de la temporoda. L'Avens es defensá i atacá, vegades, també admirablement, no podent, peró, evitar que li entressin sis tantos. D'aquels marcá el primer En Gumbau, i els cinc restants En Martínez, L'equip vencedor estava integrat per: Brú, Reguera, Boix, Torralba, Blanco, Rodríguez, Viñals, Bau, Martínez, Gumbau i Sagi.

∴

El novell, amb vells elements, equip del Canadienses es traslladá a Terrassa per a contendir amb el primer equip del club que porta el nom d'aquella ciutat. El resultat fou un per al Terrassa contra dos del Canadienses, resultant el partit durissim i competit.

Les subsistencies

L'Associació Gremial de Negociants d'Olis convoca tots els presidents i representants dels Gremis de majoristes d'articles afectats per la taxa, així com tots els majoristes perjudicats per la mateixa, a la reunió que tindrá lloc avui, a les cinc de la tarda, al local social de dita entitat, plaça Palacio, 9, baixos, a l'objecte d'adoptar les determinacions procedents davant la insostenible situació actual.

—

L'Associació de Fabricants de Farina de Barcelona ha expedit el següent telegrama:

«Excmo. señor Comisario General de Abastecimientos.—Madrid.—Asociación Fabricantes de Harina de Barcelona, que entiende entraña R. O. sobre tasa trigo dictada por V. E. desaparición industria harinera, protesta enérgica y respetuosamente contenido de la misma. Margen diferencial de 11 pesetas entre trigo y harina no permite como parece proponer V. E. incluir tipo transporte si no es ruina completa industria. Comisión de esta Asociación sale para esa propósito ampliar queja y puntualizar manifestaciones.—Presidente, Tey.

DIPUTACIO

La sessió d'ahir

Ahir a la tarda celebrá la Diputació de Barcelona, la octava sessió del segón periode, la qual presidí el senyor Vallés i Pujals.

Després de llegida i aprobada l'acta de la sessió anterior, passant-se a interpelacions, preguntes i mocions.

Seguidament, s'entaulá un enérgic debat referent a certes suposades coaccions electorals. Intervenen els senyors Palet, Tobella, Vallés i Pujals, i Ulled, el qual, proposa que per a aclarir lo que hi hagi de veritat en les acusacions se nomeni una comissió de diputats per a que determini l'alcans de les mateixes. En contra d'aquesta proposició la majoría li guera en té presentada una altra concedint un vot de gracies al senyor Vallés i Pujals.

El senyor Bassols parla en defensa i el Sr. Palet consumeix el segón vot en contra aduint datos demostrant la forma equívoca en que'ls regionalistes practicaren la campanya electoral en el districte de Terrassa, arribant fins l'atropell de l'alcalde de Martorell.

El senyor Tobella intervé per alusions i el senyor Puig de Esprer parla en contra de la proposició, consumint el tercer torn. Combat lo manifestat pels senyor Maynés i Tobella, defensant que s'aprovi la proposició del senyor Ulled, obrint una informació per a que's depuri la veritat i quedi en el seu lloc el prestigi de la corporació.

El senyor Estapé intervé per alusions, demanant que's dongui per prou discutides les propocions, donant lloc a la discusió dels varis dictamens que reposen sobre la taula.

El senyor Puig i Catafalc intervé defensant al senyor Vallés i Pujals.

Rectifica el senyor Ulled agraint les paraules dels senyors Estapé i Puig i Catafalch, batint les proposicions de la majoría.

Posat a votació el vot de gracies el senyor Vallés i Pujals, es aprovat per divuit vots en pró per quatre en contra. Seguidament es votada la segona proposició de la majoría, declarant que no hi ha lloc a deliberar, la qual és aprovada per igual nombre de vots.

Després d'un debat sobre'l nomenament del personal de l'Escola de treball, s'entra a l'ordre del día, tornant-se a entaulat debat sobre l'esmentat nomenament de personal.

Seguidament s'aprovaven la majoría dels dictàmens, aixecantse la sessio a les nou tocades del vespre.

Informació telegráfica

Final del Consell d'ahir

Madrid, 12. — El Consell de ministres ha acabat á tres quarts de nou de lanit.

Com de costum ha facilitat la referéncia el ministre de Gracia i Justicia.

Hem canviat impresions —ha dit— sobre els termes en que ha d'ésser redactat el Misetge de la Corona, la redacció definitiva del qual s'ultimará en el Consell próxim.

El president ha encarregat á cada un dels ministres que, atenent-se á la situació del personal dels seus departaments, faci un projecte de llei amb el fi de proposar en cada cas, i en atenció l'encariment de la vida les millores procedents i les reformes convenients que s'expressin en els oportuns projectes de llei.

S'han estudiat les estadístiques de producció d'oli, pinsos i fanratges, amb el fi de procedir rápidament i amb carácter general á l'establiment de la taxa.

S'ha aprovat la taxa del ciment, amb arreglo á la proposta de la Junta que entén en aquest assumpte.

També s'ha aprovat un expedient de concurs per l'adquisició d'una cuina de campanya, un altre expedient de llibertat condicional d'un penat del fur de guerra, un altre expedient que afecta els préstecs del Banc d'Espanya á la industria auto-tapera, un altre sobre la modificació de les labors de les capses de cerilles sense alterar-ne el preu, i estudi de [illegible], i d'[illegible].

distribució de fons del mes.

Li han preguntat al senyor Fernández Prida, si el Consell s'havia ocupat del crédit de tres milions per á telégrafs, i ha respost que no havien parlat ni una paraula d'aquest assumpte.

Els militars

Sobre la suposada dissolució de les Juntes publica «La Correspondencia Militar», amb el titol de «Advertencia importantes», el següent solt:

«Es fácil que, recogiendo versiones esparcidas esta tarde en algunos círculos, incluso inspirándose en hechos reales pero tergiversándolos ó adelantándose á los resultados de ellos, se afirme esta noche, en alguno ó algunos periódicos, que las Juntas de defensa se están reuniendo para tomar acuerdos de trascendencia, que en modo alguno podrán causar alarma é inquietud como no fuera entre los propios elementos militares.

Nos anticipamos á prevenir á nuestros lectores afirmando que esos rumores, si se publican, no se basarán sino en meras suposiciones.»

Parla en García Prieto

Madrid, 12. — El cap del Govern al rebre els periodistes, en el ministeri d'Estat, he manifestat que, després d'haver despatxat amb el Rei, havia estat a visitar al senyor Dato, car tenia pendent amb ell una conversa des del dia que es plantejá la crisi.

Aquell dia—ha dit el senyor García Prieto—li vaig manifestar telefónicament que havia presentat la dimisió i li vaig anunciar que em proposava visitar-lo per a donar-li compte de tots els incidents.

Avui he realitzat aquesta visita, cosa molt llógica, tota vegada que el senyor Dato fou qui em 'va empenyer per a que m'encarregués del poder, aconsellanto-h així al Rei.

Ara, com vostés han vist, he rebut la visita del duc de Bivona, qui venia a preguntar-me si en el Consell próxim es tractaria del crédit de telégrafs.

Li he contestat que si el crédit ha estat despachat pel Consell d'Estat tractarem d'aquest assumpte, car haurem d'ocupar-nos també d'altres crédits diferents.

S'ha referit el president als successos ocorreguts ahir al Ferrol, manifestret que havia patxat del assumpte amb el ministre de la Governaeió i que aquest ha quedat en comunicar detalls supletoris a la premsa.

Ha sstat interrogat el senyor García Prieto sobre la informació publicada per un periódic d'aquest matí, suposant en el senyor Gimeno propósits de deixar el cárrec.

El senyor García Prieto ha dit que podien desmentir-ho de la manera més absoluta, puix la noticia era totalment inexacta.

El cap del Govern ha dit després que la recepció diplomática es celebrará el próxim disapte i que el Consell de ministres anunciat per a ultimar el discurs de la Corona, tindrá lloc probablement el dijous.

Ha confirmat el senyor García Prieto que no hi havía reunió de majories.

Ha afegit que no está malament suprimir aquestes coses, car són actes antiquats que ja no es reatlitzen enlloc.

Per a Marina

Madrid, 12.—El ple del Consell d'Estat, a més dels asumptes que ja transmetérem ahir, doná informe favorable a la concessió d'un crédit de 10 milions de pessetes per al ministeri de Marina, destinats al subministre de carbó i lubrificants per a l'Armada els vaixells de la qual hauran aviat d'ésser amarrats.

El Missatge de la Corona

Madrid, 12.—El ministre de Foment queda encarregat de redactar el missatge de la Corona.

No es fará reunió de majoria

Madrid, 12.—Per primera vegada, amb motiu del cas de la constitució heterogénia del Govern, no es celebra reunió prev a de la majoria abans d'obrir se les Corts.

Homenatge a l'Alba

Madrid, 12.—Els amics de l'Alba pensen obseqniar-lo amb un banquet pel triomf dels amics.

Els funcionaris de telegrafs

Madrid, 12.—Entre els funcionaris de telègrafs regna disguts per no haver-se aprovat el crédit de les millores que reclamen.

De Governació

Madrid, 12.—El ministre de la Governació ha sotsmés a la firma regia un decret concedint honors de cap de secció de tercera classe jubilat don Lucas Salama, i altre aprovant el concurs celebrat per a l'arrendament d'un edifici a Lugo destinat a Govern civil. S'acepta la proposició de don Victoriá Sánchez Plata.

També s'ha firmat el decret de Governació referent a la policía que disposa lo següent:

Els funcionaris de la policía governativa als que es refereixen els articles 5, 8 i 11 de la llei de 27 de febrer de 1908 que deuen cessar en sos cárrecs a l'edat de 50 i 60 anys, serán jubilats a les dites edats, si aixís ho sol·liciten, entrant immediatament a cobrar els havers passius que els puguin correspondre amb arreglo a la classificació que dels seus serveis es faci, sense que per a obtenir aquesta es necessiti la declaració de inutilitat que actualment s'exigeix.

De Foment

El ministre de Foment ha manifestat que l'han visitat els representants de les Companyies hidro-eléctriques per a dir-li com que no disposen de l'aigua suficient a causa de la manca de pluges i com que no poden disposar tampoc de carbó necessari, es veuen obligades altra vegada a restringir els serveis de luxe.

Referint-se després el senyor Alcalá Zamora a l'afirmació feta per un periódic d'haver treballat ell fins a les dues de la matinada en la redacció del Missatge de la Corona, ha dit que això no era altra cosa que una suposició.

La «Gaceta»

Madrid, 12.—La Gaceta publica:

Disposant que es verifiqui el día primer de Abril nova subbasta per al suministre de llibres dels Registres de la Propietat.

Disposant que s'obri un concurs entre fabricants nacionals per a la presentació de mostres destinades a la confecció d'un uniforme únic per a guarnició, maniobres i campanya per a l'exército.

Ascensos d'alguns catedratics d'Instituts.

Senyalant per a demá, dimecres, a les tres de la tarda, la celebració de vista dels primers expedients electorals dels districtes que s'indiquen, en el Tribunal d'actes protestades pel Suprom. No n'hi cap de Catalunya per a demá.

Escalafons del Cos d'Oficials lletrats del Consell d'Estat i del d'Auxiliars del mateix alt Cos i de funcionaris d'Administració civil dependents del ministeri de Foment.

Els mistos

Madrid, 12.—El ministre d'Hisenda ha posat avui a la firma del Rei un decret autoritzant la modificació de l'elaboració de capses de cerilles, sense alterar el seu preu ni la quantitat.

Els expedients electorals

Madrid, 12.—Com anuncia la «Gaceta», demá publicará les llistes d'actes protestades.

Concedida vista a un dels candidats, podrán asistir-hi els altres candidats interessats en la mateixa elecció, encara que no hagin produit cap sol·licitud.

Si són algúns els candidats, es posarán d'acrod els que sostinguin idéntiques peticions, per a que un sol informi en nom de tots.

El temps de duració dels informes no podrá excedir de 15 minuts per a cada candidat.

Les rectificacions quedaràn extrictament limitades a fets o conceptes.

Quan les representacions siguin més de dues, els informes duraràn, com a máxim, 10 minuts.

LA GUERRA

Desmentint altra vegada

Corfú, 12. —A pesar de les negatives que el Govern serbi oposá a les insinuacions dels alemanys relatives a la pau separada, el «Leipziger Nauste Machriten», insisteix en les seves afirmacions de que s'anirá a la pau.

El Govern serbi torna a desmentir rodonament l'espécie, assegurant que els seus fins de guerra no s'inspiren amb la idea d'arribar a un acord territorial amb l'enemic. sinó una idea de justicia que domina en aquesta guerra i que ha de dominar també en la pau.

Suécia i Finlandia

Estocolm, 12.—S'ha publicat el llibre blau sobre la qüestió de la ocupació de les illes Aaland.

Gripenberg, ministre de Finlàndia a Estocolm, aconsellá a la guardia blanca firmar una intel·ligencia amb Suécia per a passar a bord dels navilcs suecs.

El telegrama de Mannernein ordenant a la guardia blanca, de romandre a les illes Aaland arribá després de la firma de la intel·ligencia. Les armes de la guardia blanca serán tornades en acabar la guerra.

El diari «Politiken», anuncia que el Govern socialista finlandés ha decidit protestar del desembarc de les tropes a les illes Aaland, declarant que les explicacions donades son insuficients.

Desembarc a Aaland

Estocolm, 12. — Els periódics alemanys anuncien que el desembarc de tropes alemanyes a les illes Aaland continua realitzant-se amb gran activitat.

Política xinesa

Washington, 12.—L'ambaixada xinesa ha declarat que la Xina sostindria la política nord-americana i que facilitaria la intervenció del Japó.

L'activitat de la Xina es limitaria segurament a la protecció de les costes de la Manxúria.

La intervenció de la Xina

Tien-Tsin, 12.—Sembla que el Japó acollirá favorament la cooperació xinesa.

El Govern de Xina s'ha informat de que els alemanys oferiren la seva ajuda als revolucionaris russos si aquests consentien en fomentar els tumults.

Se sab també que Alemanya té intenció d'emplear presoners a la guerra de Sibéria.

La Xina espera obtenir l'apoi financier del Jppó i dels Estat Units per a les despeses de l'expedició al Nord.

El representant rus a la Santa Seu

Roma, 12.—El ministre de Rússia a la Santa Seu comunica oficialment que no reconeix cap autoritat als individus russos que s'apoderaren, momentáneament, del poder a Petrograd.

Considera nul tot el que s'ha fet, inclús el tractat de pau de Brest-Litowsk.

Agitadora russa condemnada a mort

Berna 12.—Comuniquen Kiew que el Govern bolchevik ha condemnat a mort la coneguddssima agitadora socialista Angélica Belabanof.

Aquesta dóna havía contribuit en gran manera a la caiguda d'En Kerenski i a l'enlairament dels actuals governants.

Els maximalistes

Sant Petersburg 12.—Els maximalistes han estat derrotats darrerament a Finlándia i la Ucránia.

A Pérsia hi ha 400 guárdies rojos que intriguen, d'acord amb turcs i alemanys, per a destronar al Sha, qui és favorable a l'Entente.

Les amputacions de Rússia

Petrograd 12.—La premsa russa tracta de les conseqüéncies desastroses que portará la perdua dels districtes que han deixat de pertányer a quest Estat.

L'ambaixador yanqui

Estocolm 12.—No és cert que l'ambaixador yanqui abandonés el territori rus, sinó que continua a Vologda esperant el tomb dels esdeveniments.

Per al rei Alexandre

París 12.—Responent al president Poincaré concedint al reingrès a la gran creu de la Legió d'Honor, el rei Alexandre enviá un telegrama donant les grácies i manifestant que el poble grec es té per molt ditxós de poguer col·laborar amb el gloriós i valent poble francés.

Del bombardeig aeri de Paris

Basilea 12.—Els alemanys confessen haver perdut dos avions en la incursió sobre París.

París 12.—Segons comunicació oficial, els morts de resultes del bombardeig aeri, foren 7 (3 dónes i 4 nois) i 25 ferits. Als afores de la capital, 4 morts i 15 ferits.

Algunes bombes varen caure en el departament de Seine-et-Oise causant 2 morts i 9 ferits.

S'ha observat que els alemanys usen uns aparells d'un tipus nou que se'n diu «Friedrichshave», construits als tallers dels zeppelins.

Van tripulants per tres o quatre homes i duen poderosos motors.

Les bombes van col·locades sota l'armatosta i són deixades caure una darrera l'altra.

Un aparell d'aquest model fou tombat a Compiegne.

A conseqüéncia d'aquesta incursió, el prefecte de policia ha prohibit que els fars dels autos projectin massa llum, havent de tenir vidres blaus.

Les tropes yanquis

París 12.—El comunicat oficial de les 5 senyala el valent comportament de les tropes americanes a la Lorena la nit del 4.

Demostraren tanta audácia com sang freda, essent l'admiració de les tropes franceses, les quals felicitaren calurosament l'alt comandament yanqui.

Després d'una violenta preparació de l'artilleria l'enemic iniciá un fort atac contra les posicions dels nostres aliats, arribant a penetrar a una trinxera de la qual aviat en foren rebutjats amb un decidit contratac.

Altres forces pervingueren a infiltrar-se en les nostres línies, intentant agafar per retaguarda a les tropes yanquis, peró aquestes rebutjaren l'enemic sense perdre cap home.

Una patrulla yanqui es topá amb una d'alemanya, derrotant-la i fent-li presoners.

Parla un politic romanés

Roma, 15:—El ministre romanés al Quirinal ha declarat a un redactor de «La Epoca»: «Som víctimes de la traició dels bolxevisti, si tinguessim la convicció que un sacrifici més complert havía de ésser útil al aliats no vacil·lariem ni un moment en entregar l'ultim home i l'ultim tros de patria; creiem: peró, que els aliats, tan al present com per l'avenir estaran interessats en que quedi un tros del regne romanés.

En el problema de la Besarábia, Alemanya es reserva el dret de dictar el reglament ulterior. Els búlgars el denunciaren manifestant pretensions a la Dobrujá.

Nosaltres ens varem sumar a les fileres aliades perque defensen la causa de la justicia i apoien el dret de les nacions petites els aliats, peró, cometeren un gran erro en preferir l'aniquilament dels altats secundaris. En comensar la guerra esperavem que els exércits russos es posarien en contacte amb en Sarrail, la qual cosa hauria facilitat la marxa rápida dels aliats cap a Lemberg.

Acaba manifestant amb amargor que damunt de Rússia pesen terribles responsabilitats pel seu comportament amb Romania.

El govern portugués

Lisboa, 12.—Ha tornat el ministre portugués a Madrid, Egas Moniz. El «Diario Nacional» assegura que el viatge obeeix als desigs del president de la República d'abandonar la cartera d'afers extrangers, de la qual s'encarregaria en Moriz.

El mateix periódic assegura que el ministre a Madrid será en Forbes Rossa, secretari general de la presidencia de la República.

En Carles Naya, alcalde de Lisboa, ha acceptat la cartera de Marina.

Escapatories

Berlin, 12.—Segons noticies oficials, els soldats russos i la Guardia roja de Finlándia intenten eludir les condicions del tractat de pau germano-russa, procurant nacionalitzar-se a finlandesos per mitans il·legals.

Marina japonesa a servir

Londres, 12.—Segons el «Morning Post», la quinta classe de la marina japonesa será cridada el 15 de marg.

La incautació del Báltic

Copenhague, 12.—Una nota de «l'Hamburger Fredeinblat», que sembla oficiosa, diu que Alemanya hauria de formar, amb els Estats de la vora del Báltic, una confederació, aplicant-hi l'esperit de la doctrina de Monroe.

Es segura l'adhesió de Dinamarca al projecte.

La premsa danesa reprodueix la nota sense comentar-la.

Crisi pròxima a Romania

Basilea, 12.—E. «Pest-Hirlap», de Budapest, diu que el polític romanés Marhgilhoman substituirá el general Averesco, president actual del Govern, així que estigui resolta la qüestió de la rectificació de fronteres.

En Marghileman fou contrari a l'entrada de Remania en la guerra.

La frontera

Tien-Tsin, 12.—El president de la República Xinesa atorga al ministre de la Guerra els poders per a pendre disposicions respecte de la defensa de la frontera xinesa, sense consultar amb el Gabinet per tal d'evitar el retrás que implicaria la dita consulta.

Comunicat francés de la tarda

Paris, 12.—«Durant la nit, bombeig bastant viu a la vora dreta del Mosa, a la Lorena, regió de Reillon i Ancerville.

Un avió alemany, abatut pel tir dels canons especials la nit del 11 al 12, ha caigut al N de Soissons. Els tres pasatgers, entre ells dos oficials, han estat fets presoners»

La Política a Portugal

Lisboa, 12.—Es celebrá una important reunió dela principals elements del partit monárquic, presidida pel senyor Ayres Ornolles, llocotinent de l'exreidon Manuel.

S'aprová una moció d'adhesió al rei, la qual moció diu que en vista de la situació mundial i seguint les instruccions de don Manuel, s'abstindrán, durant la guerra, de tota actuació monárquica.

Acordaren apoiar l'actual govern pel compliment dels compromisos internacionals i pel mánteniment de l'ordre públic, i donar amplia llibertat als monárquics en les próximes eleccions de president de la República i de diputats de majoría, reservant-se l'elecció d'algunes minories.

—El president de la República arribà inesperadament a Mafra, visitá la basílica, el quarter i l'escola de tir.

Sapiguda l'estada del president, es congregá una gran gentada que li tribatá una manifestació de simpatia.

Els russos fóra de Aaland

Estocolm, 12.— Tots els soldats russos han marxat d'Aaland. Sols es queden els polonesos i els estonians, als quals es prohibí marxar i serán internats a Suecia.

El primer combat

Pekín, 12.— El primer combat entre la guardia roja i els cossacs del general Semenoff, fou favorable als primers.

Els cossacs, tement ésser voltats, varen haver de recular.

Entre la guardia roja hi havía presoners alemanys.

Els cossacs van ven armats i equipats i maniobren amb disciplina.

Els bolchevickis formen una turba i va digida per oficials alemanys.

En vaga

Amsterdam, 12.— Uns 12.000 obrers de les fábriques Dainler, de Stuttgart, bombardejades ans d'ahir pels aliats, s'han declarat en vaga.

Vaxeell a fons

Estocolm, 12.— La intervenció alemanya a Finlándia experimenta un lleuger contratemps degut a la pèrdua del vaixell trencaglas «Hindenburg», que topá amb una mina a les costes de la illa Aaland, resultant 3 morts i 5 ferits.

Continua a Helsingfors el régim del terror. En els darrers dies han estat assesinats 600 burgesos.

Moviment de vaixells

Copenhague, 12. — El cuirassat alemany «Wsetfalen» i dos grans transports salparen ahir cap a Aaland, amb direcció al golf de Filandia.

Dos vapors suecs sortiren el diumenge de Ireland, conduint 30 anglesos i bastants austriacs.

Els alemanys conquesten un mar

Copenhague, 12.—A Aaland els navilis alemanys han conseguit apoderar-se del Báltic. (Es el que diu el telegrama).

Gran duc desliurat

Petrograd, 12.—El gran duc Miquel ha estat posat en llibertat.

Es diu que el «Soviet» ha comprovat no ser cert que hagués pres part en un complot.

Ratificació del tractat

Petrograd, 12.—La convenció bolchevicki celebrada el divendres, votá per 30 contra 12 la ratificació del tractat de pau.

El bombeig de Paris

París 12.—L'alarma cessá a les 12'15.

Segons les primeres noticies rebudes, uns 60 avions enemics pogueren travessar nostres línies.

Gràcies al foc de l'artilleria, se'ls continguí durant tot el temps que durá el raid, no podent alguns dels aparells arribar als seus objectius.

No obstant, foren llençades moltes bombes, així sobre París com pels afores.

Molts edificis foren enrunats o s'incendiaren.

El nombre de víctimes no és conegut encara; es publicará així que es rebin detalls.

Un avió Gotha ha estat tombat, cremant a cinc kilómetres de Chateau-Thierry. Els tripulants han quedat presoners.

Les tropes yanquis

París 12.—El día 9 actuaren per primera vegada destacaments compostos de yanquis i francesos que realitzaren a la Lorena gran nombre d'operacions contra les organitzacions enemigues.

A l'est de Reillon, 60 soldats d'infantería d'enginyers francesos i yanquis d'Ohio, després d'una forta preparació d'artilleria, es llançaren fora del sortint i recorregueren mig kilómetre en terreny descobert i a l'alcance del foc enemic.

Arribaren amb molta audácia a l'objectiu senyalat.

Els enginyers, protegits per la infantería, volaren les trinxeres, reductes i observatoris de l'enemic que s'havia replegat prudentment.

Una hora i mitja després tornaren els soldats a les linies franceses solament amb quatre ferits.

A la mateixa hora, a l'est de Neuwillers i davant Badouvillers, dos destacaments compostos cada un d'una companyia yanqui i dos de franceses, després de travessar terrenys profundament remogut, penetraren a les línies alemanyes i destruiren tres trinxeres, fent presoners hulans.

NOTICIES

El governador avisa que, finit el temps marcat per R. D. de 21 de marg de 1905 per a la presentació de les liquidacions del pressupost de 1917 i de les relacions de deutors i acreedors resultants per a ésser incorporades al pressupost vigent, sense que hagin donat compliment a l'indicat servei un considerable nombre d'Ajuntaments, si no ho fan per tot el corrent mes se'ls imposaran les correccions degudes.

També prevé que, vençut en 28 de febrer el termini marcat pel R. D. de 25 de gener de 1905, en armonia amb lo disposat en l'article 164 de la llei municipal vigent, per a la presentació dels comptes generals documentats corresponents a l'exercici de 1917, i en suspens el dit termini en virtut del periode electoral, els alcaldes dels Ajuntaments que no han complert dit servei de carácter preferent, si no ho verifiquen dintre el plaç de trenta dies, sofriran les mides coercitives previngude per l'Ordre Circular de 1 de juny de 1886 i R. O. de 25 de gener de 1905.

La Lliga de Defensa dels carnicers de botiga convoca els associats a la reunió que demá, a dos quarts de cinc de la tarda, tindrà lloc al carrer d'Aribau, 21, interior.

Diumenge l'arquitecte de l'Ajuntament senyor Goday va donar una interessant conferència a l'Ateneu Obrer d'aquesta ciutat sobre els orígens, époques i estils del palau en que s'allotja el dit Ateneu al carrer de Montcada, núm. 12.

Els estudiants del sisè curs de les Escoles d'Enginyers Industrials de Bilbao i Barcelona han celebrat, al Restaurant del Parc, un joiós àpat de confraternització.

El senyor Molins, catedràtic, que acompanya els estudiants bilbains en el llur viatge de pràctiques, recollí, en l'hora dels brindis, l'esperit de la festa i l'expressà en frases d'una mesurada eloqüencia.

I els bells parlaments dels estudiants senyors Cerqueira, Huili i Martinez, acabaren d'enardir els presents vers la unió forta i la protecció mútua entre els novells enginyers industrials d'arreu d'Espanya.

I aquesta solidaritat que ha de durse en altres actes a una completa organització i que tan esplendorosa lluí en el curs de la festa, es mostrá encara en un telegrama de cordial salutació que s'enviá als companys de Madrid.

Per a contribuir a la extinció del déficit de l'Hospital de la Santa Creu, s'han rebut 1,000 pessetes dels senyors don Francesc Riviere i fills, i 500 dels senyors Puigi i Vilechers.

El senyor Rector i dos membres de Santa Maria del Mar invitaren el senyor Puig i Cadafalch a una reunió que es celebrà en l'església per a tractar de la restauració d'aquell temple.

ESPECTACLES

TEATRE CATALÀ ROMEA

Avui, día de moda:

JOVENTUT DE PRINCEP

Demá tarda, a preus económics:

JOVENTUT DE PRINCEP

Dissabte. «Jesús de Nazaret», d'en Guimerá i mestre Morera. Diumenge, tarde: «Mal se fa tard, si el cor es jove»; tres actes, comedia de l'Artís, i «Gloriós Sant Medí o la Colla dels Tivats». Es despatxa a comptaduría.

Teatre Novetats

Companyia d'opereta i sarsuela procedent del teatre Cómic. Avui, dimecres, tarde: «La duquesa del Tabarin». Nit: «Los Quákeros».

Poliorama

Avui dimecres, tarde, a les cinc: «El viaje del rey». Nit, a les dèu menys quart, Vetllada de l'Associació Excursionista «Avant». «Los cuatro Robinsones», Dijous, tarde, a les cinc, matinée moda: «Les Rifeños» i «La reconquista».